

Høringsnotat

Kontor/afdeling
Center for forsyning/Varme

Dato
7. juni 2022

J nr. 2021 - 18717

/mnhm, snrd, acm

To bekendtgørelser har været udsendt i ekstern høring fra den 1. februar 2022 til den 28. februar 2022. Det drejer sig om:

- Bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter varmforsyningsloven
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kommuners og Energinet.dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven

Ved høringsfristens udløb er der indkommet 19 hørings svar.

Byggeskedefonden, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Forbrugerrådet Tænk og Rigsrevisionen har angivet, at de ikke har bemærkninger til høringen.

Følgende 15 høringsparter har afgivet bemærkninger til høringen:

AffaldVarme Aarhus, ARC, BIOFOS, Biogas Danmark, Carbon Capture Cluster Copenhagen (C4), CTR, Dansk Affaldsforening (DAF), Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, HOFOR, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Kommune, TEKNIQ Arbejdsgiverne (TAG), Vestforsyning og Ørsted.

Nedenfor redegøres for de væsentligste punkter i hørings svarene samt Energistyrelsens bemærkninger. Først gennemgås de mere overordnede bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene, hvorefter de mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene gennemgås. Bemærkninger, som ikke handler om bekendtgørelserne er ikke behandlet i høringsnotatet. Høringsnotatet er emneopdelt.

Ud over de nedenfor angivne ændringer i bekendtgørelserne, er der foretaget mindre sproglige ændringer i de endelige bekendtgørelser.

Hørings svarene er alene gengivet i hovedtræk. For mere detaljerede oplysninger om hørings svarenes henvises til de enkelte hørings svar, som er offentliggjort på høringsportalen.

Overordnede bemærkninger

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

AffaldVarme Aarhus, ARC og C4 er positive over for formålet og intentionen bag at skabe klar hjemmel til etablering og drift af CO₂-fangstanlæg på affaldsforbrændings- og biomasseanlæg.

AffaldVarme Aarhus finder dog, at der er en række udfordringer forbundet med den foreslåede model for sikring af hjemmel. Tilsvarende stiller ARC sig stærkt kritisk over for, om de foreslåede ændringer i høringsudkastet i tilstrækkelig grad understøtter formålet. For ARC's vedkommende kan forslaget – såfremt det implementeres uændret – indebære, at ARC's aktuelle planer om at etablere CO₂-fangst fra 2025 må opgives.

CTR finder det positivt, at det i bekendtgørelsen er fastholdt, at der under visse forudsætninger ikke er krav om selskabsudskillelse. Det vil i nogen sammenhænge være en fordel at have aktiviteten som en del af det eksisterende selskab fx i en opstartsfasen, eller hvis aktiviteten fastholdes på et begrænset niveau.

C4 bemærker, at det er positivt, at bekendtgørelserne forsøger at sikre lige konkurrencevilkår mellem kommunale og private aktører med interesse i CO₂-fangst.

Dansk Energi noterer sig bekendtgørelsernes overordnede formål samt, at det er afgørende, at hjemlen etableres hurtigst muligt, så kommunale aktører har mulighed for at deltage i første udbud af støtte midler fra CCUS-puljen, hvor prækvalifikation ventes indledt i april 2022. Dansk Energi angiver herudover, at reglerne for tilknyttet virksomhed, med krav om udøvelse på kommercielle vilkår i udskilte selskaber, på mange måder skaber sunde rammer for udviklingen af CO₂-fangst på kommunalt ejede anlæg. Det indebærer også, at selskabsform, finansiering og markedsmessighed skal skærme hovedvirksomheden og dens kunder mod omkostninger og risici, der ikke vedrører hovedvirksomheden.

Dansk Fjernvarme og DAF støtter generelt op om udviklingen af hele værdikæden for fangst, transport, lagring og anvendelse af CO₂, herunder hensigten om at give kommuner og kommunalt ejede virksomheder hjemmel til at eje og drive CO₂-fangstanlæg på el- og varmeproduktionsanlæg, herunder affaldsforbrændings- og biomasseanlæg. DAF supplerer med, at en hjemmel til, at kommunalt ejede kraftvarmeværker kan eje og drive CO₂-fangstanlæg, er et vigtigt skridt på vejen for at sikre de rette rammebetingelser. DAF ser dog nogle væsentlige udfordringer i den foreslåede model for sikring af hjemmel.

Dansk Fjernvarme bemærker, at CO₂-fangst har potentiale til at blive et meget omfangsrigt forretningsområde for både private og offentlige aktører, der meget vel kan vise sig at være af en sådan karakter, at det vil være fordelagtigt, hvis området får sin egen lovgivning. Set i forhold til den meget pressede tidsplan for første udmøntning af CCUS-puljen anerkender foreningen dog, at der er behov for en hurtigere implementering af den nødvendige lovgivning, således at kommunale aktører

har mulighed for at deltage i det første udbud og bidrage til at sikre CO₂-reduktioner gennem CCS til de lavest mulige omkostninger.

KL bakker generelt op om de ambitiøse mål om en CO₂-neutral fremtid, hvorfor foreningen som udgangspunkt er positivt indstillet over for, at der i udkast til bekendtgørelse er skabt hjemmel til etablering af CO₂-fangstanlæg på kommunale anlæg. KL påpeger dog en række udfordringer.

Ørsted er tilfredse med, at forslaget vil betyde, at kommunalt ejede affalds- og varmeselskabers CO₂-fangstaktiviteter skal udskilles som sideordnet aktivitet og drives på kommercielle vilkår, således at hovedaktiviteten, og dermed varme og affaldskunder, i overensstemmelse med den politiske aftale, beskyttes imod risici ved den sideordnede aktivitet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det følger af aftale mellem regeringen, (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at der skal skabes en klar hjemmel til, at kommunalt ejede affaldsforbrændings- og biomasseanlæg kan deltage i CO₂-fangst. Aftalen understreger, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugere og samtidig understøtte en grøn, effektiv og sikker forsyningssektor.

Endvidere afsatte aftaleparterne med Klimaaf tale for energi og industri fra 2020 en markedsbaseret pulje på 16 mia. kr. til at indfange, anvende og lagre CO₂ med henblik på at opnå CO₂-reduktionseffekter på 0,4 mio. ton i 2025 og 0,9 mio. ton i 2030. Første fase af denne pulje er påbegyndt i 2. kvartal af 2022, hvorfor det er afgørende at indføre en hjemmel til, at kommunalt ejede affaldsforbrændings- og biomasseanlæg kan deltage i CO₂-fangst. Dette sker med de to bekendtgørelser, som giver kommunalt ejede anlæg, omfattet af hhv. elforsyningsloven og varmforsyningsloven, hjemmel til at drive og etablere CO₂-fangstanlæg som tilknyttet aktivitet.

Den udbudte kontrakt vedr. første fase af CCUS-puljen omfatter hele CCS-værdikæden, herunder fangst, transport og lagring. Kommunalt ejede anlæg kan i praksis få svært ved at opfylde betingelserne i udbudsmaterialet for første udbud af CCUS-puljen om solidarisk hæftelse for hele værdikæden. Det skyldes, at det - ud fra en fortolkning af reglerne i elforsyningsloven - betyder, at kommuner, som ejer affaldsforbrændingsanlæg godkendt efter elforsyningsloven, udelukkende må finansiere eller hæfte for aktiviteter, som de har tilladelse til at deltage i, under iagttagelse af bl.a. statsstøttereglerne i øvrigt. Dvs. kommuner udelukkende kan hæfte for den del af værdikæden, som de har hjemmel til at udføre – altså fangst af CO₂. Kommuner med anlæg godkendt efter varmforsyningsloven har ikke hjemmel til at finansiere eller hæfte for tilknyttet virksomhed. Varmeforsyningsvirksomheden kan dog i

nogle tilfælde anvende og hæfte ved brug af eventuelle frie midler til investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg.

Energistyrelsen arbejder derfor på at give kommuner og kommunalt ejede anlæg hjemmel til at hæfte og være ansvarlige for hele værdikæden. Dette sker ved lovændring som forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Udbudsmaterialet for CCUS-puljen ændres således, at kommunalt ejede anlæg kan prækvalificeres i udbudsprocessen med det forbehold, at ovenstående hjemmel vedtages.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

CO₂-fangstanlæg som hovedvirksomhed

AffaldVarme Aarhus anbefaler, at CO₂-fangst hjemles til at kunne etableres og drives som en del af hovedvirksomheden, idet det er den eneste måde hvorpå, kommunalt ejede selskaber *reelt* får hjemmel til at kunne vælge at etablere og drive CO₂-fangst på markedsbaserede vilkår, sådan som hhv. den politiske aftale om CCS og klimaaftale om energi og industri lægger op til.

ARC bemærker, at synergier mellem driftsområder optimeres ved at anse fangsten som en del af hovedvirksomheden. Da CO₂-fangsten altid vil knytte sig til hovedaktiviteten vedrørende affaldshåndtering og tilhørende energiproduktion, ses ingen risiko for uhensigtsmæssig konkurrenceforvridning.

Danske Fjernvarme angiver, at incitamenterne til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ bedst opnås, hvis CO₂ fangsten er en del af selskabernes hovedaktivitet.

DAF bemærker, at et CO₂-fangstanlæg er en fysisk integreret del af anlægget og derfor også bør følge hovedaktiviteten reguleringsmæssigt. DAF ser det som værende ekstra konkurrenceforvridende i en kommende liberalisering af affaldsenergisektoren, hvis ikke det bliver muligt at have CO₂-fangstanlæg som en hovedaktivitet.

HOFOR anbefaler, at der sikres lovhjemmel til en selskabsform, hvor CO₂-fangst ses som primær aktivitet i hovedvirksomheden på linje med produktion af varme og el, samt en mulighed for at udskille CO₂-fangsten i et særskilt selskab, idet en aktivitet forbundet med CO₂-opsamling fra egen virksomhed meget vanskeligt lader sig karakterisere som tilknyttet aktivitet.

KL er bekymret for, at de foreslåede rammer forhindrer etablering af fangstanlæg på kommunale anlæg, idet produktion og afhjælpeforanstaltninger ses som adskilte aktiviteter og ikke et naturligt hele. KL angiver, at anlæg, som har til formål at begrænse en produktions udledninger, bør ses som en integreret del af hovedaktiviteten. På baggrund heraf opfordrer KL til, at CO₂-fangst ses som en del af hovedaktiviteten.

Københavns Kommune anbefaler, at det overvejes, at CO₂-fangst kan drives som en del af hovedvirksomheden. Carbon Capture skal anses for en del af det samlede produktionsanlæg, som derfor ikke skal selskabsudskilles. El og varme fra et kraftvarmeværk er til sammenligning heller ikke selskabsmæssigt adskille.

Energistyrelsens bemærkninger:

Flere høringsparter ønsker, at hjemlen til CO₂-fangst skal være en del af hovedvirksomheden.

Det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugerne. Hvis CO₂-fangst skal udføres som en del af hovedvirksomheden uden, at omkostningerne overvæltes på varmekonsumterne, vil det kræve en større tilpasning af prisreguleringen af fjernvarme.

Energistyrelsen noterer sig de påpegede udfordringer ved, at hjemlen til CO₂-fangst bliver som tilknyttet virksomhed frem for hovedvirksomhed og tager overvejelserne med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Beløbsbegrænsning (50 pct. af hovedvirksomheden)

AffaldVarme Aarhus og DAF bemærker, at det økonomiske og arbejdsmæssige omfang forbundet med CCS forventes at blive meget stort, og bestemmelsen om, at tilknyttet virksomhed som udgangspunkt ikke må overstige 50 pct. af omsætningen i hovedvirksomheden derfor kan blive en udfordring. DAF understreger, at det vil være u hensigtsmæssigt, hvis denne bestemmelse bliver en hindring for, at kommunale affaldsenergianlæg kan etablere CO₂-fangst. Med det nuværende forslag vil det desuden være uvist, hvordan reguleringen vil være for anlæggene i tilfælde af, at anlægget i økonomisk aktivitet overstiger halvdelen af hovedaktiviteten, efter tilskuddet udløber.

ARC vurderer umiddelbart, at bestemmelserne, som sigter på at begrænse det økonomiske omfang af CC-virksomheden, er formålsløse. Så længe CO₂-fangsten vedrører selskabets i forvejen lovlige produktion, har alle parter interesse i at maksimere fangsten uanset omsætningsforholdene. ARC er i dialog med en række aktører på CO₂-markedet (både fangst, lagring og udnyttelse) og meget tyder på, at der på lidt længere sigt vil være et marked for CO₂, hvor aktører – afhængig af rammebetingelserne – vil betale for at aftage CO₂'en. Derfor kan der tænkes et scenarium, hvor CO₂-fangst er en omkostning, mens CO₂ bliver en reel vare, som skal sælges på markedsvilkår ligesom alle andre produkter. I sådan en situation er det muligt, fx ved lave indtægter for affaldsmodtagelse, at omsætningskravene bliver en begrænsning

for netop affaldsenergianlæggene. Det er i både kommunernes, statens og borgerne interesse, at der ikke sættes unødige begrænsninger for CO₂-fangst eller omsætningen forbundet hermed.

C4 bemærker, at det er usikkert, hvordan implementeringen af 50 pct.-reglen beregnes og håndteres, og hermed hvilken indflydelse regelgrundlaget herfor får for etableringen og driften af CO₂-fangstanlæg.

Dansk Energi tvivler på, hvorvidt CO₂-fangst i forhold til investering og omsætning vil kunne betragtes som værende "væsentligt mindre" end hovedvirksomheden. DE opfordrer derfor til, at det afdækkes nærmere, i hvilket omfang kommunal etablering og drift af storskala CO₂-fangst kan udvikles under de foreslåede rammer.

Dansk Fjernvarme bemærker, at hensigten med bestemmelsen som udgangspunkt er fornuftig, men at den vil være en hindring for etablering af CO₂-fangst på kommunale anlæg, da det økonomiske omfang forbundet med investering og drift af CO₂-fangstanlæg, samt efterfølgende transport og lagring, forventes at blive meget stort og med høj sandsynlighed vil overstige grænsen på halvdelen af hovedvirksomhedens omsætning.

Københavns Kommune mener, at det som minimum bør sikres, at der kan dispenseres fra 50 pct.-reglen i forbindelse med investering i og drift af CO₂-fangstanlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan oplyse, at omsætningsgrænsen på 50 pct. skal beregnes som omsætning i den tilknyttede virksomhed i forhold til omsætningen i hovedvirksomheden.

Energistyrelsen er opmærksom på, at CO₂-fangst som tilknyttet virksomhed på længere sigt vil kunne overstige omsætningsgrænsen på maksimalt 50 pct. af omsætningen i hovedvirksomheden, men vurderer, at det ikke vil være tilfældet, før anlæggene er i drift og således får en omsætning. Omsætningsgrænsen er således ikke en hindring for, at de kommunalt ejede anlæg kan ansøge støttepuljen.

Omsætningsgrænsen fremgår desuden af bemærkningerne til såvel elforsyningsloven som varmforsyningsloven. Det er således en grænse, som er sat af Folketinget, og som alene kan ændres ved lov. Energistyrelsen noterer sig bemærkningerne og tager dem med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Finansieringsvilkår

ARC vurderer, at det ikke er muligt at opnå finansiering via KommuneKredit, da en tilknyttet aktivitet skal drives på kommercielle vilkår. Kravet indebærer tillige, at CO₂-fangst ikke kan (del)finansieres over hverken affaldstaksterne eller varmepriserne eller med andet kommunalt tilskud eller garanti for lån. Bestemmelserne og de usikre rammevilkår umuliggør derfor opstilling af en robust businesscase for etablering af et CO₂-fangstanlæg i kommunalt regi, medmindre der er villighed til at løbe en væsentlig økonomisk risiko – et forhold der normalt anses for uhensigtsmæssigt i kommunalt regi. ARC foreslår derfor, at der kan afholdes rimelige omkostninger til etablering af CO₂-fangst i hovedvirksomheden eller alternativt i et særskilt selskab med henblik på, at aktiviteten senere foregår på kommercielle vilkår.

C4 bemærker, at der er behov for en afklaring på, hvad reguleringen betyder for de fælleskommunale selskabers lånemuligheder med kommunal sikkerhedsstillelse.

DAF bemærker, at det i praksis kun vil være de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der får andel i tilskudsmidler fra det kommende udbud, som vil have mulighed for at etablere CO₂-fangst. Det skyldes, at der i bekendtgørelsen ikke er fastsat en hjemmel til, at kommuner kan stille lånegaranti for en tilknyttet virksomhed. I mangel heraf følger det af kommunalfuldmagtsreglerne, at der ikke er adgang for kommuner til at stille garanti for erhvervsvirksomheder. Hermed er virksomheder, der ønsker at etablere et CO₂-fangstanlæg, udelukket fra adgang til den billigst mulige lånefinansiering i KommuneKredit.

Dansk Fjernvarme bemærker, at det ikke vil være muligt at stille kommunegarantier. Dermed vil det heller ikke være muligt for de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder at optage lån i KommuneKredit. Det betyder, at kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der ønsker at etablere et CO₂-fangstanlæg, vil være udelukket fra adgang til den billigst mulige lånefinansiering. Desuden må det formentligt for affaldsenergi-anlæg forventes at være umuligt at optage lån på kommercielle markeder, når affaldsenergi-anlæggene pt. er stillet i udsigt, at der skal indføres en konkurrencemodell, som skal få 30 pct. af anlæggene til at lukke. Efter foreningens opfattelse var det ikke hensigten med den politiske aftale på denne måde i praksis at udelukke alle kommunalt ejede CO₂-fangstanlæg – undtagen de anlæg der kan opnå et statsligt tilskud som del af CCUS-puljen – fra at opnå favorabel lånefinansiering eller lånefinansiering i det hele taget.

KL angiver, at adgangen til billigste finansiering er en forudsætning for at sikre billige forbrugerpriser. KL ønsker, at der kan opstilles kommunegaranti og på baggrund heraf opnås mulighed for at optage lån i KommuneKredit. KL ønsker endvidere, at denne mulighed bevares for den samlede produktion og de nødvendige reduktions-tillæg.

Københavns Kommune peger på, at det skal bekræftes, at en kommune efter elforsyningslovens § 4, stk. 2, under iagttagelse af statsstøttereglerne kan bruge midler, indskyde midler, yde lån og stille garantier for Carbon Capture anlæg, inkl. udskibningsfacilitet, og/eller ledningsføring af CO₂ mængderne, da finansiering af projekterne ellers vil blive vanskeliggjort eller begrænset.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af aftalen om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at aftalepartierne er enige om, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugere.

Energistyrelsen kan bekræfte, at bestemmelsen om tilknyttet virksomhed i elforsyningslovens § 4, stk. 2, indebærer, at en kommune under iagttagelse af statsstøttereglerne kan investere i tilknyttet virksomhed omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 2. Det skal ske på kommercielle vilkår, og kommunen skal agere som en privat markedsinvestor, der søger et normalt udbytte, jf. bemærkninger til § 4, stk. 3. Energistyrelsen vurderer, at det indebærer, at kommunen også som det mindre i det mere kan garantere for tilknyttet virksomhed i form af investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg omfattet af elforsyningsloven, hvis kommunen agerer som en privat markedsinvestor. Mulighederne består kun i forhold til tilknyttet virksomhed og i dette konkrete tilfælde dermed kun for etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg.

For så vidt angår forslaget om, at kommuner skal have lov at garantere for CO₂-fangst omfattet af varmforsyningsloven, bemærker Energistyrelsen, at der ikke er hjemmel i varmforsyningsloven til at fastsætte regler herom. Det vil således kræve en lovændring at ændre herpå. Efter gældende regler for tilknyttet virksomhed omfattet af varmforsyningsloven, vil det kommunale moderselskab for eventuelle frie midler kunne hæfte for investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg i nogle tilfælde, mens det i andre tilfælde vil være kommercielle aktører, der vil skulle hæfte.

Energistyrelsen arbejder derfor på at give kommuner og kommunalt ejede anlæg hjemmel til at hæfte for og være ansvarlig for hele værdikæden. Dette sker ved lovændring, som forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Udbudsmaterialet for CCUS-puljen ændres således, at kommunalt ejede anlæg kan prækvalificeres i udbudsprocessen med det forbehold, at ovenstående hjemmel vedtages.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Sparede afgifter og kvoter

AffaldVarme Aarhus bemærker, at det er usikkert, hvorvidt omkostninger til sparede afgifter og kvoter er indregningsberettigede i hhv. varmepris og affaldstakst.

ARC, DAF, Danske Fjernvarme og Københavns Kommune mener, at det er vigtigt at sikre muligheden for, at omkostningerne til at opnå besparelser til afgifter og kvoter, dvs. omkostninger til CO₂-fangst, kan indregnes i varmeprisen og affaldstaksten. Dette fordi det bør være en del af det økonomiske incitament, der driver investeringer i CO₂-fangst.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugerne.

For så vidt angår afgifter skal CO₂-afgift efter de gældende regler ikke betales, hvis punktkilden ikke udleder CO₂'en, for eksempel i tilfælde af fangst og lagring. Det skal dog understreges, at reguleringen af CO₂-fangst skal ses i sammenhæng med arbejdet med en grøn skattereform.

Energistyrelsen er dog opmærksom på, at CO₂-fangst som tilknyttet virksomhed medfører, at værdien af sparede gratis CO₂-kvoter ikke under nuværende lovgivning kan indgå i beregningen af støttebeløbet.

Energistyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at der i den kommende samling fremsættes lovforslag om, at sparede gratis CO₂-kvoter skal indgå i beregningen af støttebeløbet med henblik på, at de sparede gratis CO₂-kvoter er med til at finansiere CO₂-fangst, -transport, -lagring og -udnyttelse og dermed understøtte en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Lovforslaget er sendt i høring d. 25. maj 2022.

For så vidt angår afgifter er Energistyrelsen opmærksom på, at det fremgår af aftalen, at aftalepartierne ønsker en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Dette skal ses i sammenhæng med øgede privatøkonomiske incitamentter via bl.a. afgifter og kvoter. Det vil derfor indgå i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Hjemmel til salg af CO₂ og CO₂-certifikater

ARC mener, at der er behov for hjemmel til salg af CO₂ og CO₂-certifikater.

C4 ønsker ensartede rammebetingelser, og det er derfor væsentligt, at der opnås en afklaring af hvordan selskaber, der fanger CO₂, kan indgå i markedet for klimakompensation og CO₂-kvoter.

HOFOR angiver, at såfremt man på sigt ønsker at åbne muligheden for salg af CO₂, bør man sikre sig, at dette også er muligt for kommunalt ejede aktører.

Københavns Kommune angiver ligeledes, at hjemlen bør udvides til at omfatte handel med CO₂, afgiftsfordele og potentielt CO₂-kvoter.

Energistyrelsens bemærkninger:

Aftaleparterne bag En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ har besluttet, at kommunerne i første omgang skal have hjemmel til at deltage i konkrete aktiviteter som CO₂-fangst. Det følger ikke af aftalen, at kommunerne skal have hjemmel til køb og salg af CO₂ og CO₂-certifikater, hvorfor det ikke er omfattet.

Energistyrelsen noterer sig forslagene og tager betragtningerne med i det videre arbejde mod en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Hjemlens rækkevide og udtømmende liste af aktiviteter

CTR bemærker, at listen bør opremse alle væsentlige aktiviteter i fbm. CO₂-fangst, og peger specifikt på, at etablering og drift af infrastruktur i tilknytning til CO₂-opsamlingsanlæg ikke er nævnt. CTR mener i øvrigt, at listen ikke bør være udtømmende. CTR bemærker, at etablering og drift af infrastruktur i tilknytning til CO₂-opsamlingsanlæg ikke er nævnt. CTR opfordrer til, at det bliver muligt for kommuner at være involveret i etableringen og driften af den efterfølgende infrastruktur, særligt henset til, at kommunerne i forvejen ejer og driver en omfattende energiinfrastruktur.

Dansk Fjernvarme angiver, at der i bekendtgørelserne står hvilke aktiviteter, som kommunen *blandt andet* kan deltage i. I høringsbrevet er der imidlertid angivet, at listen over kommuners lovlige virksomhed er udtømmende.

TAG mener ikke, at udkastet i sin nuværende udformning indeholder en udtømmende liste, men snarere nogle generelle principper, som åbner op for brede fortolkninger.

HOFOR mener, at grundlaget i bekendtgørelsen er mangelfuldt, idet der savnes hjemmel til, at der i tillæg til oprensning og komprimering, gives kommunalt ejede selskaber mulighed for, at de kan eje sidefaciliteter til fangstanlægget.

Københavns Kommune mener, at hjemlen til at oprense og komprimere CO₂, bør udvides til også at omfatte transport og lagringsomkostninger.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen anerkender, at formuleringen i høringsbrevet om, at begge bekendtgørelser udtømmende oplister de aktiviteter, de kommunalt ejede anlæg kan deltage i som tilknyttet aktivitet, er upræcist.

Som flere høringsparter bemærker, fremgår det af udkastet til bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter varmforsyningsloven, at listen ikke er udtømmende, jf. "bl.a.". Det fastholdes i den endelige bekendtgørelse.

Bestemmelsen, som nævner den kommunale hjemmel til CO₂-fangst vil blive rettet til i de endelige bekendtgørelser, således at alle aktiviteter vedr. CO₂-fangst fremgår. Det har ikke været hensigten at afskære kommunerne fra fx at oprense og komprimere CO₂'en samt den nødvendige infrastruktur, som skal til for, at CO₂-fangstanlægget fungerer.

Det skal dog understreges, at de kommunalt ejede anlæg ikke får hjemmel til at transportere og lagre CO₂'en, idet aftaleparterne bag den politiske aftale ønsker, at de kommunalt ejede anlæg skal have en klar hjemmel til CO₂-fangst. Der gives alene hjemmel til at opsamle CO₂'en og forberede den, fx ved oprensning og komprimering, til videre transport og lagring.

Bemærkningerne giver anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Bemyndigelse i varmforsyningsloven

Dansk Fjernvarme oplyser, at de mener, at det er tvivlsomt, at bemyndigelsen kan anvendes, som der er lagt op til i udkastet. Dansk Fjernvarme har opfattet tilknyttede aktiviteter som aktiviteter, der på en eller anden måde udspringer af hovedaktiviteten, og som herefter vil kunne bruges i anden sammenhæng.

Energistyrelsen bemærkninger:

Energistyrelsen bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til varmforsyningsloven, jf. lov nr. 745 af 1. juni 2015, at varmforsyningslovens § 2 g, stk. 1, giver adgang til at fastsætte nærmere regler om kriterierne for kommuners varetagelse af tilknyttede virksomhed. For eksempel kan det defineres nærmere, hvad der skal forstås ved tilknyttet virksomhed, og hvilke aktiviteter en kommune lovligt kan udøve i tilknytning til kollektiv varmforsyningsvirksomhed.

Energistyrelsen er enig i, at den tilknyttede virksomhed skal udspringe af varmforsyningsvirksomheden. Det er Energistyrelsens opfattelse, at fangst af den CO₂, der produceres som led i varmeproduktionen, netop er en aktivitet, der udspringer af varmforsyningsproduktionen. Energistyrelsen understreger derfor, at bekendtgørelsen er inden for bemyndigelsen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Urimelig konkurrence og risiko

ARC bemærker, at det er uklart, hvordan det skal undgås, at kommunen ikke må påføre andre virksomheder urimelig risiko ift. CO₂ fangst. Det vil ikke i ARC's tilfælde

være ARC selv, der lagrer eller udnytter CO₂'en, og her vil ARC igennem aftaler med aftageren overdrage al risiko ved videre transport og lagring og/eller udnyttelse. Det forventes, at denne risiko afspejles i prisen på at lagre CO₂. ARC har i en længere periode været i dialog med Energistyrelsen og departementet i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og har i denne dialog forstået det således, at staten er opmærksom på, at risikoen skal uddeles på hele værdikæden.

Københavns Kommune mener ikke, at det fremgår, hvilke vurderingskriterier der skal indgå i vurderingen af urimelig konkurrence og urimelig risiko. Kriterierne bør fremgå således, at kommuner og selskaber har mulighed for at bedømme om et projekt er urimeligt konkurrence- eller risikomæssigt.

TAG savner eksempler på, hvad urimelig konkurrence eller risiko omfatter. Der savnes en klar angivelse af, at det ikke er tilladt at underbyde markedspriser, ligesom det bør fremgå, at der skal faktureres særskilt fra den tilknyttede virksomhed for aktiviteter, der ikke er omfattet af varmforsyningslovens § 2 b, stk. 1.

TAG bemærker, at det er væsentligt at holde sig for øje, at fjernvarmeselskaber gennem deres monopoladgang til forbrugernes data kan opnå en konkurrencemæssig fordel fx ved at besværliggøre adgangen til forbrugsrelaterede data for kunder og deres samarbejdspartnere. Dermed gives alene fjernvarmeselskaberne overblik og oplysninger om den enkelte kundes drift og energisparepotentiale.

C4 og Dansk Energi bemærker, at der bør sikres lige konkurrencevilkår mellem private aktører, de fælleskommunale selskaber og de kommunale aktieselskaber – lige konkurrence til CO₂-fangst uanset ejerskabet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enig i, at begreberne "urimelig risiko" og "urimelig konkurrence" ikke er tilstrækkeligt defineret i bekendtgørelserne og i øvrigt ikke er kendte begreber i varmforsyningsreguleringen. Bestemmelsen herom vil blive taget ud i den endelige bekendtgørelse. Det medfører, at Forsyningstilsynets praksis for bl.a. fakturering mellem concernforbundne selskaber fortsat finder anvendelse.

Bemærkningerne giver anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Mulighed for, at alle, herunder tredjepart, kan eje og drive CO₂-fangstanlæg

Affaldsvarme Aarhus bemærker, at CO₂-fangstanlæg på kommunale kraftvarme- og affaldsenergianlæg også skal kunne ejes og drives af en tredjepart.

DAF ønsker, at der etableres en model, der sikrer, at så mange anlæg som muligt får mulighed for at etablere CO₂-fangst. Med den foreslåede model, vil det kun være de anlæg, der får finansiering gennem tilskudspuljen, der lovligt kan installere CO₂-fangst.

Dansk Fjernvarme mener, at der er afgørende, at alle de selskaber, hvor det kan give mening at etablere CO₂-fangst, også får mulighed for at gøre det.

HOFOR og Københavns Kommune angiver, at et særskilt CO₂-fangstselskab bør kunne ejes kommunalt, fx som hovedvirksomheden, eller alternativt af en tredjepart. Grunden hertil er, at det vil sikre fleksibilitet og dermed en rentabel businesscase. HOFOR anbefaler desuden, at man lovliggør et større CC-anlæg i de to bekendtgørelser, således at alle CO₂-punktkilder kan byde ind og har lige vilkår.

HOFOR angiver, at det er vigtigt, at alle virksomheder får lige vilkår for at byde på CCUS-puljen, uanset ejerforhold, da alt andet må anses for konkurrenceforvridende.

HOFOR foreslår, at alle bydere på den statslige støttepulje skal benytte EU-udbud under samme vilkår.

KL angiver, at det i praksis skal blive muligt for alle de selskaber, hvor det giver mening at fange CO₂ at etablere et anlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af den politiske aftale om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at aftalepartierne er enige om, at kommunale aktører skal have en klar hjemmel til at etablere og drive CO₂-fangstanlæg på affaldsforbrændings- og biomasseanlæg. Det falder således uden for den politiske aftale at etablere hjemmel til, at CO₂-fangstanlæg kan ejes af tredjepart eller øvrige selskabsformer.

Energistyrelsen bemærker, at bekendtgørelserne skaber hjemmel til, at kommunale aktører kan etablere og drive CO₂-fangstanlæg.

Hertil kommer, at det ikke er nødvendigt med en positiv hjemmel for privatejede eller forbrugerejede virksomheder for at kunne deltage i et marked. Bekendtgørelserne har til hensigt at sikre, at kommunalt ejede kan deltage i de markeder, som er nævnt som lovlig tilknyttet virksomhed.

Alle anlæg uanset ejerskab har adgang til at søge puljen, hvis de har adgang til at deltage på markedet og i øvrigt opfylder betingelserne for puljen. Betingelserne for prækvalifikation, og for puljen i øvrigt, er de samme for alle anlæg.

Energistyrelsen noterer sig forslagene og tager betragtningerne med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Energistyrelsen anerkender, at der allerede i dag er usikkerhed om, hvad der er lovlig kommunal tilknyttet virksomhed, og hvad der er sideordnet virksomhed, jf. Forsyningstilsynets praksis, til hovedvirksomhed efter varmforsyningslovens prisregulering. Energistyrelsen bemærker, at bekendtgørelsen ikke skaber yderligere usikkerhed i forhold til bestemmelserne efter varmforsyningslovens § 2 f om tilknyttet virksomhed.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Særligt om spildevandsanlæg

BIOFOS, C4 og Københavns Kommune opfordrer til, at der også skabes hjemmel til at etablere CO₂-fangstanlæg i tilknytning til de allerede etablerede spildevandsanlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

I de tilfælde, hvor forbrændingsanlæg i forbindelse med spildevandsrensning er godkendt efter varmforsyningsloven og leverer ind til fjernvarmenettet, vil CO₂-fangst være omfattet af reglerne om tilknyttet aktivitet efter varmforsyningsloven.

Forslaget om, at andre kommunalt ejede forbrændingsanlæg i forbindelse med spildevandsrensning, som ikke er godkendt efter varmforsyningsloven også skal have lov til at deltage i CO₂-fangst, er noteret og tages med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Særligt om biogasanlæg

Vestforsyning og Biogas Danmark opfordrer til, at biogasanlæg kan etablere og drive opgraderingsanlæg, hvor biometan sendes på gasnettet, og hvor fangst af "ren grøn" CO₂ kan anvendes.

Biogas Danmark opfordrer til, at muligheden for at eje og drive anlæg til fangst af CO₂ også gælder for biogasanlæg, som ejes af kommuner/forsyningsselskaber og for biogasanlæg, som leverer til disse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan bekræfte, at i de tilfælde, hvor biogasanlæg er godkendt efter varmforsyningsloven, vil CO₂-fangst i forbindelse med sådanne anlæg være omfattet af reglerne om tilknyttet aktivitet efter varmforsyningsloven, hvis det drejer sig om reel CO₂-fangst. Opgradering af biogas er ikke omfattet af den kommunale hjemmel til CO₂-fangst, da formålet med processen ikke er fangst, men derimod opgradering af biogas. Hertil kommer, at produktion af opgraderet biogas ikke er omfattet af definitionen af kollektive varmforsyningsanlæg, jf. varmforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Biogasanlæg, som ejes af andre end kommuner, har ikke behov for en hjemmel til at foretage CO₂-fangst. Disse anlæg har allerede i dag mulighed for at søge CCUS-puljen, hvis de i øvrigt er berettiget til støtte efter puljen.

For så vidt angår forslaget om, at kommuner skal have hjemmel til at etablere og drive opgraderingsanlæg og anvende CO₂, falder det uden for aftalen om En køreplan for fangst, transport og lagring.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Nødvendige omkostninger

CTR angiver, at det er uklart om begrebet nødvendige omkostninger omfatter omkostninger til at installere og drive CO₂-opsamlingsanlæg, CO₂-infrastruktur mv, idet det er en lovlig tilknyttet virksomhed hos en varmeproducent. CTR henviser til den udtømmende liste over nødvendige omkostninger i varmforsyningslovens § 20, stk. 1 samt en vejledende udtalelse fra Forsyningstilsynet af 22. januar 2021 omkring omkostninger til el- og bionaturgascertifikater, hvilket skaber klarheden.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen vurderer, at CO₂-fangst fra varmeproduktionsanlæg ikke er en nødvendig omkostning efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, fordi CO₂-fangst ikke er en forudsætning for varmeproduktion.

Det fremgår desuden af aftalen om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, at aftalepartierne er enige om, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugere. Det betyder, at omkostninger til at installere og drive CO₂-fangstanlæg ikke kan indgå i varmeprisen, idet omkostningerne så vil overvæltes på varme- og affaldsforbrugere.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.

Øvrige bemærkninger

ARC bemærker, at det er uklart om, der fastsættes krav om udøvelse af den tilknyttede virksomhed på kommercielle vilkår, jf. hhv. § 2 f, stk. 2, i varmforsyningsloven, om undtagelse nævnt i § 2 f, stk. 2, i varmforsyningsloven, om mulighed for at udøve aktiviteter i samme selskab i.h.t. § 2 f, stk. 3, i varmforsyningsloven er gældende, om bestemmelse om at en kommune ikke kan yde tilskud eller stille garanti, jf. § 2 f, stk. 4, i varmforsyningsloven er gældende, og hvordan den forestående liberalisering af affaldssektoren vil spille sammen med dette krav, herunder om den tilknyttede virksomhed ved en opsplitning tilknyttes affaldsenergianlægget eller det kommunale § 60-selskab. Det skal afklares, hvordan selskabsførelse af energianlæg (som en del af liberaliseringen) hænger sammen med ønsket om, at CO₂ fangsten også sker i eget selskab. ARC bemærker i den sammenhæng, at rammebetingelserne bør

fremme og ikke begrænse klimatiltag herunder sikre, at aktiviteterne kan udøves og understøttes både i en indledende fase med forventet negativ økonomi og på et forventet – men endnu ikke eksisterende - kommercielt marked.

ARC foreslår, at bekendtgørelsen giver mulighed for kommunal finansiering af CO₂-opsamling og tilhørende aktiviteter, og at der sker en lovændring med henblik på at tydeliggøre formålet med CO₂-opsamlingen, herunder sikre at aktiviteterne beskrives som værende i direkte sammenhæng og integrerede med energiproduktionen på linje med øvrige miljøforanstaltninger, som skal afholdes af virksomheden.

C4 foreslår, at der på baggrund af bekendtgørelserne og lovgivningen hurtigst muligt udarbejdes konkrete vejledninger, som kan bidrage til at sikre en konsistent tolkning af de usikkerheder, der er i forståelsen af bekendtgørelserne og lovgivningen.

TAG angiver, at bekendtgørelsen giver mulighed for deltagelse i virksomheder, som udfører "serviceopgaver" for andre virksomheder omfattet af § 2, stk. 1 i lov om varmforsyning. I høringsbrevet er angivet, at begrebet "serviceopgaver" ikke er defineret i hverken udkastet eller lov om varmforsyning. Der opfordres derfor til, at bestemmelsen udtømmende opremser, hvilken type aktivitet, som bestemmelsen giver mulighed for, at kommunen deltager i.

TAG bemærker endvidere, at bestemmelsen kan tolkes sådan, at den giver kommunerne hjemmel til også at deltage i aktiviteter eller ydelser, der fremmer tilslutningen til fjernvarme og energispareaktiviteter, hvor der allerede i dag findes et etableret kommercielt marked. I det omfang kommuner beskæftiger sig med accessorisk virksomhed, er det uhyre vigtigt, at kommunen ikke beskæftiger sig med aktiviteter, som der allerede i dag findes et kommercielt marked for. Bestemmelsen bør opremse præcist, hvilken type aktivitet bestemmelsen giver mulighed for, at kommunen deltager i.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan oplyse, at der med bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres virksomhed efter varmforsyningsloven oplistes, hvilke typer af virksomhed, kommuner og kommunalt ejede varmforsyningsvirksomheder i hvert fald kan deltage i som tilknyttet virksomhed. Varmeforsyningslovens betingelser for tilknyttet virksomhed i varmforsyningslovens § 2 f finder fortsat anvendelse.

Det skal understreges, at kommunerne og kommunalt ejede virksomheder allerede i dag har adgang til at deltage i tilknyttet virksomhed, jf. varmforsyningslovens § 2 f, og at bekendtgørelsen alene fastsætter nærmere regler herom. Efter varmforsyningslovens § 2 f, stk. 2, skal kommunerne og de kommunalt ejede virksomheder deltage i markederne på kommercielle vilkår, hvilket indebærer, at de konkurrerer på

lige vilkår med andre virksomheder på markedet. Det kunne fx være på rådgivningsområdet. Hele hensynet bag reglerne er at give kommunerne adgang til et marked.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelserne.